

2026/1243

15.6.2026

PRIPOROČILO KOMISIJE (EU) 2026/1243
z dne 11. junija 2026
o spremljanju prisotnosti alkaloidov rožička v krmi

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva 2002/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ določa mejne vrednosti za nekatere nezaželeni snovi, vključno z rženim rožičkom (*Claviceps purpurea*) v krmi.
- (2) V Priporočilu Komisije 2012/154/EU ⁽²⁾ je bilo priporočeno spremljanje prisotnosti alkaloidov rožička v žitih in žitnih izdelkih, ki so namenjeni za živalsko krmo, na pašnih/krmnih travah za živalsko krmo in v krmnih mešanicah.
- (3) Evropska agencija za varnost hrane (v nadaljnjem besedilu: Agencija) je 28. junija 2012 sprejela mnenje o alkaloidih rožička v hrani in krmi ⁽³⁾. Njena ocena tveganja je temeljila na glavnih alkaloidih rožička *Claviceps purpurea*, in sicer ergometrinu, ergotaminu, ergozinu, ergokristinu, ergokriptinu in ergokorninu, ter ustreznih -ininskih epimerih. Ker sta lahko *Claviceps africana* in *Claviceps fusiformis* pomembna za uvoženo krmo v Unijo, bi bilo treba spremljati prisotnost njunih prevladujočih alkaloidov rožička, zlasti dihidroergozina oziroma agroklovina. Ergovalin je eden od alkaloidov rožička, ki jih običajno najdemo v vrstah trave, okuženih z endofitom, kot je trstikasta bilnica ali trpežna ljuljka.
- (4) Agencija je 6. julija 2017 objavila znanstveno poročilo o prehranski izpostavljenosti ljudi in živali alkaloidom rožička ⁽⁴⁾. V poročilu je priporočeno, da se nadaljuje zbiranje analiznih podatkov o alkaloidih rožička v zadevnih krmnih proizvodih. Poleg tega bi bilo treba nadaljevati sočasno zbiranje podatkov o prisotnosti sklerocijev rožička in vsebnosti alkaloidov rožička v različnih krmnih proizvodih, da bi bolje razumeli razmerje med tema spremenljivkama. Za spremljanje bi bilo treba uporabiti razpoložljive analizne metode z zadostno občutljivostjo.
- (5) Agencija je 30. novembra 2023 sprejela mnenje o tveganju za zdravje živali zaradi prisotnosti alkaloidov rožička v krmi ⁽⁵⁾. Menila je, da prisotnost alkaloidov rožička v krmi vzbuja zaskrbljenost glede zdravja goveda in prašičev (sesnih pujskov, prašičev za pitanje in svinj). Poudarila je, da je potrebnih več podatkov o prisotnosti alkaloidov rožička, zlasti v živinski krmi in sirku, ter ergovalina/-inina v živinski krmi. Podatki o prisotnosti, predloženi Agenciji, bi morali vsebovati ustrezne informacije o analiziranih vzorcih krme, vključno z vsebnostjo vlage, ciljnim živalmi in vrsto krmne mešanice (popolna/dopolnilna), pri čemer bi bilo treba uporabiti občutljive metode za analizo.
- (6) Zato je primerno priporočiti spremljanje prisotnosti alkaloidov rožička v krmi po vsej Uniji –

⁽¹⁾ Direktiva 2002/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. maja 2002 o nezaželenih snoveh v živalski krmi (UL L 140, 30.5.2002, str. 10, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/32/oj>).

⁽²⁾ Priporočilo Komisije 2012/154/EU z dne 15. marca 2012 o spremljanju prisotnosti alkaloidov rožička v krmi in hrani (UL L 77, 16.3.2012, str. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2012/154/oj>).

⁽³⁾ *Scientific Opinion on Ergot alkaloids in food and feed* (Znanstveno mnenje o alkaloidih rožička v hrani in krmi). EFSA Journal 2012;10(7):2798, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2012.2798>.

⁽⁴⁾ Arcella, D., Gomez Ruiz, J-A., Innocenti, ML in Roldán, R., 2017. *Scientific report on human and animal dietary exposure to ergot alkaloids* (Znanstveno poročilo o prehranski izpostavljenosti ljudi in živali alkaloidom rožička). EFSA Journal 2017;15(7):4902, 53 str., <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2017.4902>.

⁽⁵⁾ *Scientific Opinion on the risk for animal health related to the presence of ergot alkaloids in feed* (Znanstveno mnenje o tveganju za zdravje živali zaradi prisotnosti alkaloidov rožička v krmi) EFSA Journal 2024;22(1):e8496, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.8496>.

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

1. Državam članicam se priporoča, da ob dejavnem sodelovanju nosilcev dejavnosti poslovanja s krmo spremljajo prisotnost alkaloidov rožička v krmi.
2. Analizirati bi bilo treba vsaj naslednje alkaloidne rožička:
 - ergokristin/ergokristinin,
 - ergotamin/ergotaminin,
 - ergokriptin/ergokriptinin (α - in β -izomerov),
 - ergometrin/ergometrinin,
 - ergozin/ergozinin,
 - ergokornin/ergokorninin.

Priporoča se tudi analiza ergovalina/ergovalinina, agroklavina, dihidro-ergozina in lolitrema B.

3. Kadar koli je to mogoče, bi bilo treba določiti vsebnost sklerocijev v vzorcu, da se lahko izboljša znanje o razmerju med vsebnostjo sklerocijev in ravno posameznih alkaloidov rožička.
4. Priporočena analizna metoda je tekočinska kromatografija / tandemna masna spektrometrija (LC-MS/MS). Uporabijo se lahko tudi druge analizne metode, če so na voljo dokazi, da zagotavljajo zanesljive rezultate za posamezne alkaloidne rožička (ali njihov par epimerov). Meja določitve (LOQ) za določitev vsakega alkaloida rožička, ki jo je treba doseči, bi morala biti 5 $\mu\text{g/kg}$ ali nižja.
5. Zlasti se priporoča, da se odvzamejo vzorci:
 - žit in iz njih pridobljenih izdelkov,
 - trav in iz njih pridobljenih izdelkov, vključno z živinsko krmo,
 - krmnih mešanic.
6. Za zagotovitev reprezentativnosti vzorcev iz vzorčenega lota bi morale države članice upoštevati postopek vzorčenja iz Uredbe Komisije (ES) št. 152/2009 ⁽⁶⁾.
7. Državam članicam se priporoča, da zagotovijo, da se rezultati analiz redno in do 30. junija 2028 predložijo Agenciji v obliki za predložitev podatkov v skladu z zahtevami iz navodil Agencije o standardnem opisu vzorca (Standard Sample Description – SSD2) za živila in krmo ⁽⁷⁾ ter dodatnimi posebnimi zahtevami Agencije glede poročanja.

⁽⁶⁾ Uredba Komisije (ES) št. 152/2009 z dne 27. januarja 2009 o določitvi metod vzorčenja in analitskih metod za uradni nadzor krme (UL L 54, 26.2.2009, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/152/oj>).

⁽⁷⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0>.

8. To priporočilo nadomešča Priporočilo Komisije 2012/154/EU.

V Bruslju, 11. junija 2026

Za Komisijo
Olivér VÁRHELYI
član Komisije
